

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри фінансів та
банківської справи

Протокол № 1 від “28 серпня” 2018 р.

Зав. кафедри

Н.О. Слободянюк

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«ГРОШІ ТА КРЕДИТ»

(заочна форма навчання)

Ступінь: бакалавр

Кількість кредитів ECTS 4

Розробник: Слободянюк Н.О.

проф. кафедри фінансів та
банківської справи, д.е.н.,

доцент

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Обов'язкова для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Семестр (осінній / весняний)	весняний
Кількість кредитів	4
Загальна кількість годин	120
Кількість модулів	1
Лекції, годин	8
Практичні / семінарські, годин	8
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	104
Вид контролю	екзамен

2. Програма дисципліни

Ціль – ознайомити студентів з відповідним методологічним та методичним апаратом з теорії грошей та кредиту, кількісної теорії грошей і сучасного монетаризму, грошового обігу, грошового ринку та грошових систем, кредитних та валютних відносин для розвитку грошової та кредитної систем.

Завдання: розкрити сутність, функцій, концепції та ролі грошей і кредиту в ринковій економіці; закономірності та специфіку функціонування грошового ринку як теоретико-методологічної бази державної монетарної політики, структуру та практичні засади функціонування грошової системи, основи побудови банківської системи та операцій банків; закономірностей розвитку і функціонування валютного ринків та напрямів співробітництва України з міжнародними фінансово-кредитними установами.

Предмет: грошові та кредитні відносини у ринковій економіці.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Сутність і функції грошей

Тема 2. Кількісна теорія грошей та сучасний монетаризм

Тема 3. Грошовий обіг і грошові потоки

Тема 4. Грошовий ринок

Тема 5. Грошові системи

Тема 6. Інфляція та грошові реформи

Тема 7. Кредит у ринковій економіці

Тема 8. Фінансові посередники грошового ринку

Тема 9. Центральні банки

Тема 10. Комерційні банки

Тема 11. Валютний ринок і валютні системи

Тема 12. Міжнародні валютно-кредитні установи та їх співробітництво з Україною

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи організації грошового обігу та його регулювання					
Тема 1. Сутність і функції грошей	9	1			8
Тема 2. Кількісна теорія грошей та сучасний монетаризм	8				8
Тема 3. Грошовий обіг і грошові потоки	13	1	2		10
Тема 4. Грошовий ринок	9	1			8
Тема 5. Грошові системи	8				8
Тема 6. Інфляція та грошові реформи	13	1	2		10
Разом за змістовим модулем 1	60	4	4		52
Змістовий модуль 2. Кредитні відносини та роль інституту фінансового посередництва в розвитку економіки					
Тема 7. Кредит у ринковій економіці	13	1	2		10
Тема 8. Фінансові посередники грошового ринку	9	1			8
Тема 9. Центральні банки	9	1			8
Тема 10. Комерційні банки	8				8
Тема 11. Валютний ринок і валютні системи	13	1	2		10
Тема 12. Міжнародні валютно-кредитні установи та їх співробітництво з Україною	8				8
Разом за змістовим модулем 2	60	4	4		52
Усього годин	120	8	8	-	104

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Вид та тема семінарського заняття	Кількість годин
1	Семінар з виконанням практичних задач Тема 3. Грошовий оборот і грошова маса	2
2	Семінар з виконанням практичних задач Тема 6. Інфляція і грошові реформи	2
3	Семінар з виконанням практичних задач Тема 7. Кредит у ринковій економіці	2

4	Семінар з виконанням практичних задач Тема 11. Валютний ринок і валютні системи	2
Всього		8

5. Індивідуальні завдання

Відповідно до індивідуального варіанта студента (порядковий номер студента у списку академічної групи) розв'язати практичне завдання запропоноване у темах: «Грошовий оборот і грошова маса», «Інфляція і грошові реформи», «Кредит у ринковій економіці», «Валютний ринок і валютні системи» методичних рекомендацій з курсу вивчення дисципліни.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Назва модулю	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи організації грошового обігу та його регулювання	52	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: еволюція форм грошей, класифікація форм грошей, функції грошей. Форми грошового обороту та їхня характеристика, класифікація безготівкових розрахунків, особливості грошової маси в Україні, основні принципи організації готівкового і безготівкового грошових оборотів. Особливості інфляції на сучасному етапі, соціально-економічні наслідки інфляції, «шокова терапія», порядок проведення грошових реформ Джерело [1, 10,11,16,22]. 2. Самотестування.	Тестування
Змістовий модуль 2. Кредитні відносини та роль інституту фінансового посередництва в розвитку економіки	52	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для вивчення питань: функції кредиту та їх особливості, види забезпечення кредитів, різниця між банківським і комерційним кредитом, кредитоспроможність клієнта, роль кредиту у сфері грошового обороту, споживчий кредит в Україні. Грошово-кредитна політика НБУ, відносини центральних банків з	Тестування, виконання індивідуального завдання

		<p>органами державної влади, механізми надання ломбардних кредитів, структура золотовалютних резервів НБУ. Сутність валюти та її конвертованість, функції валютного курсу, еволюція валютних систем, складові елементи національної валютної системи.</p> <p>Джерела: [1, 7-13,18-23].</p> <p>2. Самотестування 3. Підготовка індивідуального завдання</p>	
--	--	--	--

7. Результати навчання

1	Знання особливостей та основних закономірностей грошово-кредитного обігу
2	Знання сутності методів, принципів та інструментів грошово-кредитної політики
3	Знання етапів історичного розвитку грошей та вміння формулювати власні судження при обговоренні дискусійних проблем теорії грошей
4	Здатність оцінювати ефективність монетарної політики на сучасному етапі розвитку економіки
5	Здатність прогнозувати майбутній розвиток грошово-кредитних відносин
6	Здатність визначити сутність грошей, ідентифікувати форми вартості
7	Здатність до формування платіжних документів
8	Здатність визначити швидкість обігу грошей та їх фактори впливу
9	Здатність аналізувати платоспроможність боржника та можливості банкрутства
10	Розуміння основної сутності міжнародних валютно-кредитних установ
11	Здатність проаналізувати форми співробітництва міжнародних валютно-кредитних установ з Україною
12	Здатність здійснювати фінансові, кредитні розрахункові операції, вживати заходи щодо зміцнення касової, розрахункової, платіжної дисципліни

8. Розподіл балів, які отримують студенти впродовж семестру

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий тест (екзамен)	Сума в балах
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Індивідуальне завдання	50	100
15	20	15		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

9. Методичне забезпечення

Електронний конспект лекцій, методичні вказівки з вивчення дисципліни, комплекти індивідуальних завдань, навчальна та наукова література, нормативні документи.

10. Рекомендована література

Основна

1. Слободянюк Н.О. Гроші і кредит [Текст] : конспект лекцій / Н.О. Слободянюк // ДонНУЕТ. – Кривий Ріг, 2016. – 285 с.
2. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 7 грудня 2000 р., № 2121-III // Уряд, кур'єр. — 2001. — № 8. — 17 січ.
3. Закон України “Про Національний банк України”: Затв. постановою ВРУ № 679–14 від 20.05.1999 // Відомості ВРУ. — 1999. — № 29. — С. 238.
4. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: Затв. постановою Правління НБУ № 22 від 21.01.2004 // Дод. до “Вісн. Нац. Банку”. — 2006. — № 9.
5. Про відкриття банками рахунків у національній та іноземній валюті : Інструкція. Затверджена Постановою Правління НБУ від 18.12.1998 р. №

- 527 // Законодавчі і нормативні акти із банківської діяльності, 1998. – № 2. – С. 4–10.
6. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: Затв. постановою Правління НБУ № 637 від 15.12.2004 // Дод. до “Вісн. Нац. Банку”. — 2005. — № 3.
 7. Гроші і кредит: Підручник. Затверджено МОН / Колодізев О.М., Колесніченко В.Ф. - К., 2010. - 615 с.
 8. Кузьмін В. В. Історія грошей [текст]: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. В. Кузьмін, О.П. Зикова; Херсон. економіко - правовий ін-т. - К.: Центр навчальної літератури, 2006. - 176 с.
 9. Колодізев О. М. Гроші та кредит : навч. посібн. для самостійного вивчення дисципліни / О. М. Колодізев, О. П. Яременко. – Х. : ІНЖЕК, 2004. – 153 с.
 10. Гроші та кредит / за ред. М. Савлука. — К.: КНЕСУ, 2001. — 614 с.
 11. Щетинін А. Г. Гроші та кредит : підручник / А. Г. Щетинін. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 432 с.

Допоміжна

12. Савлук М. І. Міжнародні розрахунки та валютні операції: Навч. посіб. / О. І. Береславська, О. М. Наконечний, М. Г. Пясецька та ін.; За ред. М. І. Савлука.— К.: КНЕУ, 2002.— 393 с
13. Гроші, банки та кредит: у схемах і коментаріях: Навч. посіб. / За ред. Б. Л. Луціва.— Тернопіль: Карт-бланш, 2000.— 225 с.
14. Василик О. Д. Теорія фінансів : підручник для екон. спец. вищ. закладів освіти / Василик О. Д. – К. : ТОВ "НІОС", 2000. – 416 с.
15. Финансы, денежное обращение и кредит : учебник ; под ред. проф. Самсонова. – М. : ИНФРА-М, 2001. – 448 с.
16. Хенни ван Грюнинг. Анализ финансовых рисков. Система оценки корпоративного управления и управления финансовым риском / Хенни ван Грюнинг, Соня Брайович ; пер. с англ. И. Г. Минервич, И. В. Крысина. – М. : Изд. "Весь мир", 2007. – 304 с.

Інформаційні ресурси

17. Матеріали офіційного сайту Міністерства фінансів України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>
18. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.u>
19. Сайт законодавчої бази [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon1.rada.gov.ua>
20. Сайт статистичної інформації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.cta@gou.ua>
21. Про організацію емісійно-касової роботи в установах банків України (зі змінами та доповненнями) : Інструкція НБУ № 1. Затверджена Постановою

Правління НБУ від 07.07.1994 р. № 129 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http // www.rada, Kiev.ua](http://www.rada.kiev.ua).

22. Про порядок регулювання та аналіз діяльності комерційних банків : Інструкція. Затверджена Постановою Правління НБУ від 14.04.1998 р. № 141 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http// www.rada. Kiev.ua](http://www.rada.kiev.ua).

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри

_____ Н.О. Слободянюк

КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН З ДИСЦИПЛІНИ

№	Назва змістового модулю	Кількість годин за видами занять та період вивчення дисципліни						Дата поточного контролю
		Лекції		Практичні		Самостійна робота		
		год.	дата	год.	дата	год.	дата	
1	Змістовий модуль 1. Теоретичні основи організації грошового обігу та його регулювання	4	Січень-лютий 2019 року	4	Січень-лютий 2019 року	52	лютий 2019 року	28.02.2019
2	Змістовий модуль 2. Кредитні відносини та роль інституту фінансового посередництва в розвитку економіки	4		4		52	квітень 2019 року	25.04.2019
3	Індивідуальне завдання							27.04.2019